

DE KOR

MAANDORGAAN VAN
"BIOLOGIA MARITIMA"

Nederlandse Vereniging
van Zee-aquariumliefhebbers.

(Opgericht: 12 November 1939)

TIJDSCHRIFT VOOR ZEEBIOLOGIE

Jaargang no. 19, Januari 1969

REDACTIE: H.A.v.Vlimmeren
Ridder van Doorne
Balistraat 96
DEN HAAG

Telefoon: 63.97.21/98.60.17

Contributie BM., incl. ahonn.
op de KOR f 15,-- (Giro nr.
27.83.96 t.n.v. Penningmeester
Biologia Maritima te Amsterdam)

Vaste Medewerkers:

Fam.v.d.Let.

IN DIT NUMMER o.a.

Sulcat's werpen	
tentakelpunten af	2
Het probleem v.d.zeester	5
Uit de DATZ	10
Wij bezochten voor u	12
In het KORT	15

Van de voorzitter

VEEL VOORSPOED IN HET NIEUWE JAAR

Elke dag lijkt op de voorgaande. Naar uiterlijk zeker. De zon gaat op, de zon gaat onder. Elke dag. De klok draait rond, tot tweemaal toe. Elke Dag.

Bij aandachtiger beschouwen gaat schier elke vergelijking niet verder op. Geen dag is gelijk aan een voorgaande. Daar is het verschil in weersomstandigheden, van jaargetijden, van belevenissen, van evenementen, van ervaringen, van vreugden en leed.

Niets weten we van wat ons te wachten staat. Geheel onkundig zijn we van wat 1969 ons zal brengen. Het goede gebruik brengt mee, dat we elkaar de eerste dag van het prille jaar veel voorspoed toewensen. In deze wil ik niet achterblijven. Ik wens u, een ieder persoonlijk veel voorspoed in het Nieuwe Jaar. Daarbij denk ik niet alleen aan uw maatschappelijke positie en aan uw familiebanden; maar tevens zeer in het bijzonder aan uw belevenissen en ervaringen met ons aller liefhebberij.

Voor deze belevenissen en ervaringen is inderdaad geen enkele dag gelijk aan de voorgaande. Let maar eens op. Iedere dag kunt u de kleine, opmerkelijke gebeurtenissen in uw aquarium beleven. Elk seizoen brengt zijn specifieke ontwikkelingen en problemen mee.

Wijs vrienden en bekenden op wat u ontdekte in uw bak. Wek hun belangstelling voor al het schoons van de rijkdom der zee.

Maar schrijf ook op wat Uw aandacht trok, niet alleen

Lees verder op geel III

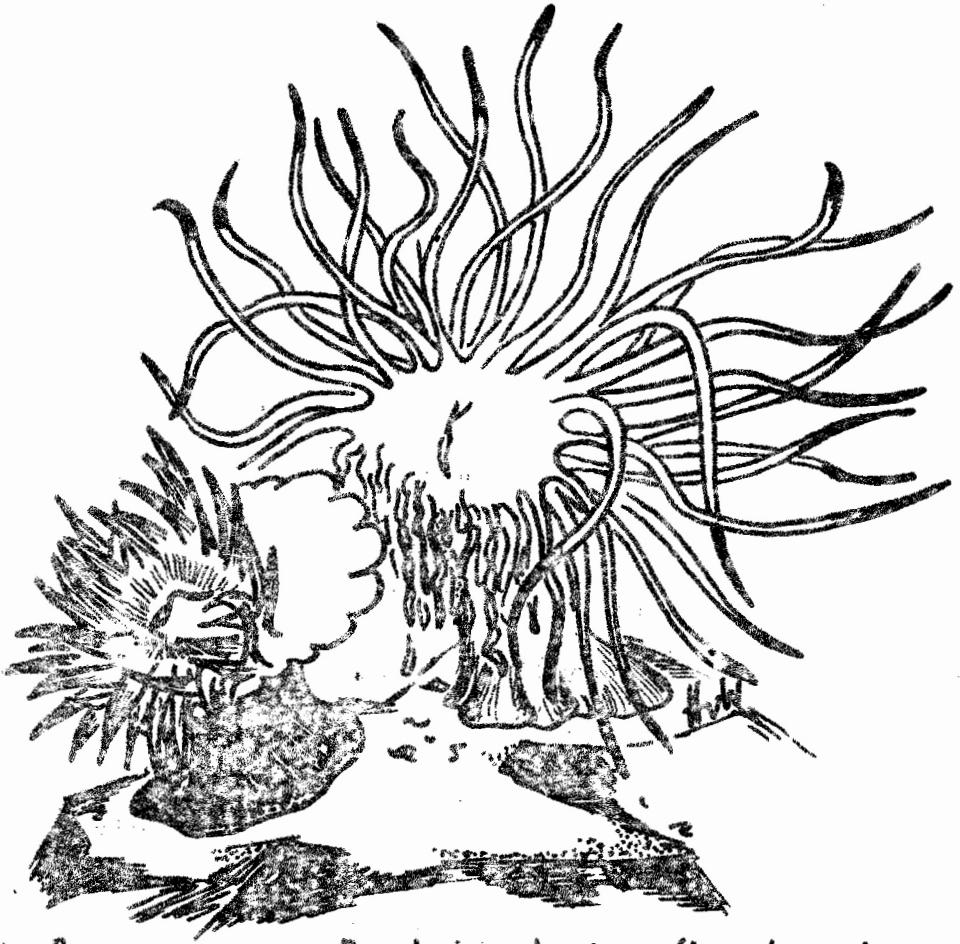
SULCATA'S werpen tentakelpunten af

Jaren geleden heeft in DE KOR eens een oproep gestaan van de heer Compaan. Hij vroeg waarnemingen over het afwerpen van de tentakelpunten bij *Anemonia sulcata*. Ik weet niet, of het probleem inmiddels al is opgelost maar, zonder te willen beweren dat er geen andere oorzaken voor bestaan, staat het vast, dat contact met andere anemonen één van de redenen is. Hieronder zijn enkele waarnemingen beschreven, die ik deed in een van mijn aquaria en in een ander aquarium, waar *sulcata*'s contact hadden met de gewone paardenanemoon, *Actinia equina* en het baksteen-anemoontje, *Diadumene cincta*.

In een bak bevonden zich verscheidene *sulcata*'s van de franse Middellandse Zee kust en een aantal paardenanemonen, afkomstig zowel van de franse Middellandse Zee, de Atlantische Oceaan en uit Ierland. Omdat de *sulcata*'s nogal eens van plaats veranderen, gebeurde het meerdere malen, dat ze in contact kwamen met de meer honkvaste paardenanemonen. Er gebeurde dan steevast het volgende. *A. equina* buigt zich met de tentakelkrans van de *sulcata* af en stulpt daarbij de blauwe randzakjes (die in een krans rondom de buitenste tentakels liggen) aan de naar de *sulcata* gekeerde zijde abnormaal ver uit, zodat ze dikwijls als een schijf uitsteken, zie de tekening. De tentakels van de *sulcata* die hiermee in contact komen trekken zich bliksemsnel terug en hangen er later totaal verschrompeld bij. Na korte tijd ontstaan er in deze verschrompelde tentakels insnoeringen, waarna de punten afbreken en her en der door het aquarium terecht komen. Dit valt het sterkst op bij *sulcata*'s met paarse tentakelspitsen. Na zo'n contact schuift de *sulcata* direct weg. Aan de paardenanemoon was nooit iets te zien; zodra er een einde kwam aan het contact, nam de anemoon zijn

normale uiterlijk weer aan. Slechts als er sprake was van een zeer frequent contact, gebeurde het wel eens, dat ook de paardenanemoon een andere plaats zocht. Hierbij kan worden aangetekend, dat de blauwe randzakjes anatomisch gezien een bijzonderheid hebben, die met het boven beschreven gedrag in overeenstemming is. Deze randzakjes zijn, evenals, volkomen hol. De wand hiervan is echter voorzien van ongelofelijke hoeveelheden netelcellen, welke in groepen zijn verenigd. Deze netelcellen zijn van een heel speciaal type, dat nergens anders in het lichaam van de anemoon voorkomt. Indien we een ogenblik aannemen, dat deze cellen een speciale verdedigende functie zouden bezitten, dan zou het boven beschreven gedrag hiermee in overeenstemming zijn. Ook het openen en sluiten van de anemoon zou dan beter begrepen worden, want deze blauwe randzakjes zijn bij het openen het eerst en bij het sluiten het laatst zichtbaar. Wel rijst de vraag, waarom de sulcata's, die toch ook over deze randzakjes beschikken (in dezelfde kleur als het dier), deze niet gebruikten, als er contact bestond met de vreemde anemoon.

Een ander geval betreft het contact van een sulcata met *Diadumene cincta*, het baksteenanemoontje. Een rose sulcata beroerde met zijn paarse tentakeluiteinden regelmatig een *Diadumene* die wijd geopend stond. Zelfs streek een sulcata tentakel langzaam en langdurig maar heel voorzichtig naar het scheen, door de tentakeltjes van zijn buurman *D. cincta*. Deze laatste trok niet samen en stootte ook geen acontien uit, maar zette alleen, toer het contact steeds intensiever werd, a.h.w. "een hoge rug" op, met de tentakels van de sulcata afgewend. Aan de zijde, die naar de sulcata was toegewend, werden de tentakels iets korter. Verder was er bij geen van de dieren iets bijzonders te bespeuren. De volgende dag zat er een rose afgebroken tentakel in een slijmkrans gehuld om de half ingetrokken *D. cincta* gewonden.

Rode *A. equina* versus *A. sulcata*, beiden afkomstig uit
zelfde vanggebied Middellandse Zee. *A. equina* stulpt
blauwe randzakjes uit naar *sulcata*; de getroffen tentakels
van de laatste verschrompelen en vallen gedeeltelijk af.

Aan de *sulcata* was niets bijzonders te ontdekken,
alleen het aftasten in de buurt van het baksteen-
anemoontje was afgelopen.

Uit het bovenstaande mag wel blijken, dat het op
vangtochten raadzaam is om alle soorten anemonen
afzonderlijk te transporteren, aangezien de verschil-

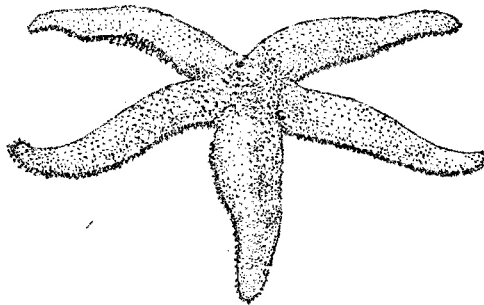
lende soorten elkaar flink kunnen toetakelen of zelfs elkaar verslinden.

Zelfs anemonen van één soort zijn soms niet in elkaars buurt te vertrouwen, maar daarover wellicht een volgende keer.

H. van Welzen
Den Hoorn bij Delft.

HET PROBLEEM VAN DE ZEESTER

Wanneer men een zeewateraquarium houdt, is het bijzonder moeilijk om de geschiedenis van een bepaald dier dan wel van een bepaalde groep dieren uit het totaal van de komende en gaande bewoners van de bak te lichten en daar een duidelijke lijn en een goed inzicht in te krijgen. En dit te meer als je nog 's morgens, 's middag, zaterdags en zondags aan het werkben en de tijd voor observatie dus beperkt is.

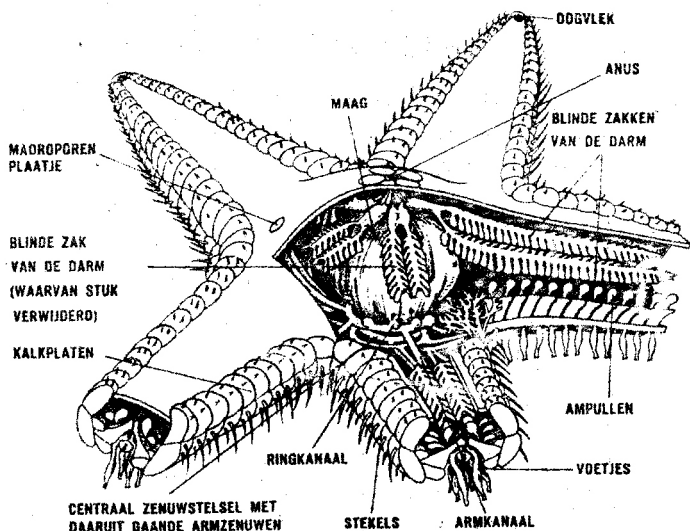
Om toch een inzicht in de levensgeschiedenissen van mijn dieren te krijgen, heb ik steeds een dagboek daarover bijgehouden. In een gewoon dagboek echter zou de toevallige voeging van aantekeningen een duidelijk overzicht van de dieren als groep of als eenling niet goed mogelijk hebben gemaakt en ik heb het dagboek daarom dan ook anders ingericht.

In een multibandje met uitneembare bladen had ik een aantal blanco bladzijden gebracht die voorzien waren van uitstekende tabs. Op elk dezer tabs was een hoofdafdeling van het dierenrijk (voor zover deze voor mijn doel in aanmerking kwamen) aangegeven, dus bijv.: een tab met het opschrift Weekdieren (Mollusca), Wormen (Vermes) Stekelhuidigen (Echinodermata) enz. Alles wat ik dan tussen de bedrijven door waarnam en van elk in mijn aquarium aanwezige soorten weekdieren werd op een bladzijde aangetekend, die achter de betreffende tabbladzijde was ingevoegd. Zo hield ik dus de geschiedenissen van elk der soorten weekdieren, vissen, stekelhuidigen enz. bij elkaar. Een aparte uitsplitsing in exemplaren heb ik niet toegepast, maar wél gaf ik de exemplaren een aanduiding zodat ik dan later tóch wist welke van mijn dieren een bepaald verschijnsel had vertoond. Door deze methode kan men gauw leren hoe het algemeen gedrag is van bepaalde dieren, hun houdbaarheid enz., maar ook kan je de gehele toestand van het aquarium, de schoonmaakbeurten, de ontwikkeling en afwisseling van de algengroei (héél interessant) over lange perioden daarmee goed bestuderen.

Bij het naslaan van mijn dagboek kwam ik onder het hoofdje "Stekelhuidigen" een kleine maar naar mijn mening interessante geschiedenis tegen van een zeester uit de begintijd van mijn zee-aquariumactiviteiten. Deze geschiedenis heeft zich als volgt afgespeeld:

23-9-'56. In Scheveningen tussen de stenen van een golfbreker 1 zeester van circa 7 cm \emptyset en 1 van $1\frac{1}{2}$ cm \emptyset gevonden en in het aquarium gebracht.

- 13-10-'56. De kleine zeester is in een rotsspleet gaan zitten en niet meer tevoorschijn gekomen. De grote zeester is ook half verscholen geweest maar is nu gaan lopen en op een mossel, die in een spleet tussen glas en rots zat, gaan zitten.
- 14-10-'56. De zeester heeft de mossel met de stompe punt naar boven gedraaid. Om circa 12 uur verlieten de zeester weer en bleek de mossel te zijn leeggegeten. In de gegeven houding kon de zeester de mossel niet opentrekken. Hij hield de schelp slechts met enkele ambulacrale (zuig-) voetjes vast.
- 18-10-'56. De zeester wandelt af en toe rond.
- 27-10-'56. De zeester wandelt soms langs de waterlijn met een aantal armen met de onderzijde tegen het wateroppervlak uitgestrekt.

De voetjes bewegen zich ongecoördineerd. Zij doen dit heftig als er eipoeder op het oppervlak van het water is gestoven.

- 5-11-'56. De grote zeester heeft weer binnen 24 uur een mossel geopend en verteerd.
- 18-11-'56. De kleine zeester, is plotseling tevoorschijn gekomen en tussen het wier op de rots gaan zitten.
- 8-12-'56. De grote zeester eet ook enchytraeën. Deze worden met behulp van zijn zuigvoetjes naar de mond gebracht.
- 29-12-'56. De kleine zeester is bij het reinigen van de rotsen niet meer gevonden. Vermoedelijk is hij doodgegaan en verteerd of opgegeten.
- 24- 2-'57. De zeester eet bij buiën. De laatste dagen heeft hij weer 3 of 4 mosselen achter elkaar opgegeten. Hij is de laatste tijd ook tamelijk ambulans en tast het wateroppervlak vaak met zijn zuigvoetjes af.
- 7- 4-'57. De zeester heeft de laatste dagen 3 grote mosselen achter elkaar leeggegeten. Hij is nu geweldig dik geworden.
- 14- 4-'57. De zeester was bezig een mossel aan te vallen en trok aan de punt van een der schelp-helften. Bij het oplichten van een der armen was te zien dat de maagzak was uitgestulpt en onder tegen de nog dichte schelp was gelegd. Na verloop van enige tijd liet de zeester los en ging een andere mossel te lijf. Na enige uren gaapte de eerste mossel. Zijn syphon werd niet uitgestoken en bij aanraking sloot hij zich slechts heel langzaam. Het leek of hij verdoofd was.
- 15- 4-'57. De mossel was 's morgens nog in leven doch is in de loop van de dag, vermoedelijk door

een der andere dieren (heremietkrab?) leege-
geten.

- 16-6-'57. De temperatuur van het water is tot 25.5°C op-
lopen. De grote zeester gaat, na lange tijd
stil te hebben gelegen, langzaam lopen. Hij
ziet er slap en slecht uit.
- 17-6-'57. De zeester hangt met enkele armen slap naar
beneden (26°C).
- 18-6-'57. 27.5°C . De zeester is op zijn rug naar beneden
gevallen. Hij beweegt nog wel met enkele zuig-
voetjes.
- 19-6-'57. De zeester in de kelder in water van 15°C over-
gezet. Hij hecht zich vrij spoedig met enkele
voetjes doch zijn armen hangen er nog slap bij.
- 20-6-'57. De zeester heeft gelopen, doch ziet er nog
slap uit.
- 21-6-'57. De zeester is dood.
- 30-6-'57. Twee zeesterren in grote hitte van Hoek van Hol-
land meegenomen. Ze kwamen beide dood aan.

Uit de korte, fragmentarische levenschets van mijn "grote
zeester" komen twee dingen duidelijk naar voren:

1. De vraag of een zeester zijn prooi in de vorm van een
mossel met kracht opentrekt, zijn maag in de geopende
schelp uitstulpt en daar de mossel verteert of dat de
zeester eenvoudig zijn uitgestulpte maag tegen de
sluitspleet van de schelp drukt en bij het door lucht-
gebrek openen van de schelp een stof daarin brengt
waardoor de mossel bedwelmt, verlamt of sterft, is bij
mijn weten tot nu toe nog niet definitief opgelost.
Echter wijst de gang van zaken bij de voedselopname
zoals ik die bij mijn zeester heb kunnen waarnemen er
op dat deze vijfarmige bewoner van mijn aquarium zijn
prooi niet met brute kracht opentrekt maar een meer

Subtiële methode volgt: het inbrengen van een bedwelmende of giftige stof.

2. Een zeester is als bewoner van de kuststrook met zijn bruisende golfslag of als bewoner van de koele zeediepten ingesteld op zuurstofrijk water. Zodra het water door een hoge temperatuur een lager gehalte aan zuurstof krijgt, gaat hij kwijnen en sterft tenslotte.

C.J.TIRION. DEN HAAG.

Uit de **DATZ**

CANTHIGASTER MARGARITATUS EN MONODACTYLUS ARGENTEUS

Jaren geleden zag ik tijdens een vakantie een koraalvis, die me sinds dien altijd is bijgebleven. Dat kwam zó. Vanuit Banyuls wilden we niet in één rit terug naar Den Haag, maar via de franse westkust. We, dat waren Brinkert en z'n gezin en ik, toen nog vrijgezel. Als plaats aan de westkust hadden we Fouras uitgekozen, ten noordwesten van Bordeaux. Daar zouden we schoon water geven aan de dieren, en verder kon je natuurlijk nooit weten wat er te vangen was. Schoon water was er echter niet, een plekje voor de tenten pas na een bijna echte vechtpartij, maar wel overal een bordje:

AQUARIUM

Toen de tent stond en we gegeten hadden gingen we op zoek naar l'Aquarium. Fouras in het seizoen is een soort monsterachtig groot kermisvierend Zandvoort.

Het aquarium bleek te zijn ondergebracht in de kelders onder een van de boulevards. De familie Coutant dreef daar hún aquarium. De heer René Coutant, klein, energiek, met een ribfluwelen colbertje aan en vol vuur, sprak vloeiend nederlands. Hij had vele jaren gewerkt op bloemkwekerijen in Aalsmeer. Nu woonde hij in Saintes en was daar zo'n soort Grivet van de Côte de l'Atlantique. Net als bij Grivet in St. Malo waren alle aquaria afzonderlijk opgesteld en geregeld. Coutant had alle frames zelf van kunst-hars gegoten; hij verkocht ze ook. Polyester aquarium-frames hebben natuurlijk enorme voordelen. Merkwaaardigerwijs zie je ze bij ons weinig. Het werd diep in de nacht voor we weg gingen. De volgende morgen kregen we van hem schoon zeewater en wat dieren mee. Hij ving zelf de meeste dieren op het eiland Oléron, waar sinds kort een wat kortere uitvoering van de Oosterscheldebrug naar toe gaat. De zee bij Fourat is zo troebel dat we de zee voor land aanzagen, het leek wel Chocomel!

De heer Coutant probeerde voor het eerst een paar aquaria met koraalvissen. Daarbij was één vis, die als een fonkelend juweel ongenaakbaar door de bak scharrelde. Het was een pracht-dier: prachtig blauwe vlekjes en streepjes op een bruine ondergrond, de opengespreidè staartvin diep oranje-rood, een witbuikje en een zwarte oogvlek onder derugvin. Dit was de *Canthigaster margaritatus*; de Duitsers noemen hem parel-kogelvis.

In de vissen-systematiek staat hij tussen kogel-en koffer vissen in. Het geslacht *Canthigaster* kent ongeveer 12 soorten, alle tropisch. Zij worden niet groter dan 15 cm, wat ze extra aantrekkelijk maakt voor de bak.

In de aquarium-literatuur wordt niet zo veel over hem gepraat, maar in de DATZ van Feb. '68 staat een lang en hoopgevend artikel van de hand van de heer E. Schaller. *C. Margaritatus* blijkt een onverwoestbare, vreedzame alles-eter te zijn: "Selbst wenn das Wasser so stinkt, dasz man sich ein Taschentuch für die Nase halten musz, sitzt er noch immer gottergeben in einer Ecke und wartet, bis es Besser wird" (Echt een vis. voor mij, dacht ik zo.)

Dit prachtige visje, dat leeft in de Indische Oceaan en regelmatig te koop is, lijkt dus zeer geschikt voor beginners met het tropisch zee-aquarium. Andere auteurs bevestigen dit. In de natuur zou hij veel koraal-poliepen eten; wellicht betekent dit, dat hij bij ons in de bak zich ook wel eens zal vergrijpen aan kleine zee-anemoontjes.

In hetzelfde nummer van de DATZ staat ook nog een kort artikelje over de ons allen welbekende *Monodactylus argenteus*. M. Neumann beweert in dat artikel, dat deze vis reeds bij een gering tekort aan zuurstof, zwart van kleur wordt. Aan de andere dieren zie je dan nog niets! Wie onderzoekt dit eens?

H.C.

Wij bezochten voor U . . .

HET ZEEAQUARIUM TE BERGEN (N.H.)

Een vergelijking tussen het Noordzee-aquarium dat hier een viertal jaren geleden, overigens onder dezelfde leiding, in dezelfde ruimte, bezocht kon worden en het huidige, valt ongetwijfeld uit ten nadele van het tegenwoordige.

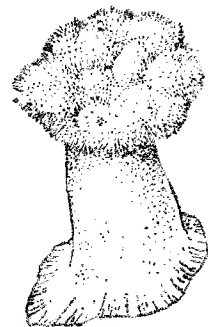
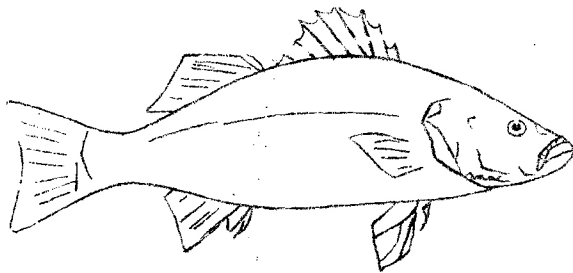
Het heeft nu meer te bieden voor liefhebbers van tropische zeevissen, wat op zich boeiend genoeg kan zijn, als de inrichting en de stand van zaken in de bakken naar behoren zou zijn. Dat is helaas niet steeds het geval. In die bakken waar een natuurlijker inrichting vermoedt wordt, heeft een explosieve groei van blauwwiervellen "het uitzicht" benomen.

Slechts in een paar Noordzeebakken groeit een ander soort, deze bakken zijn dan ook meteen veel aantrekkelijker. Tropische lagere dieren zijn er niet of nauwelijks, Naar onze mening zijn de mogelijkheden van dit publieke aquarium voor wat betreft het houden van dieren uit de tropen onvolledig benut.

Volgens onze herinnering was dit aquarium in de "Noordzeetijd" uitstekend voorzien en zeer gevarieerd. De inrichting van de bakken was beter. Met het NIOZ te Den Helder niet erg verweg en de zee aan de andere zijde van het duin viel dat niet te verwonderen. Bovendien is de kelder waarin het aquarium zich bevindt koeler dan het hotel erboven, zodat het wat gemakkelijker zal zijn geweest om de temperatuurgevoelige dieren in leven te houden.

Het vreemde is dat deze unieke mogelijkheden in tegenstelling tot vroeger nauwelijks gebruikt werden bij de inrichting zoals we die enige maanden geleden aanschouwden. Zo herinnerden wij ons in de vijver schuin tegenover de ingang, zeeanjelierenzo groot als theeschotels.

Alleen de grote harders en zeebaarzen, een paling en wat platvis bevolkten nu dit bassin.

De prachtige noorse kreeften die wij toen konden bewonderen zijn er niet meer, evenals de twee majesteuze langoustes.

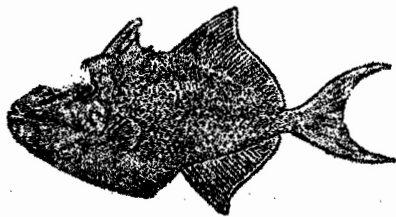
We begrijpen dat, wil het aquarium "bijblijven", tropische zeedieren gehouden moeten worden. Wij betreuren het niettemin dat behalve de kwaliteit ook de kwantiteit van het tentoongestelde gedeelte van noordelijke oorsprong achteruit gegaan is.

Wat betreft de aanwezige koraalvissen het volgende: Op één uitzondering na zag alles er vrij gezond en florissant uit. De uitzondering bestond uit een kogelvis die eigenlijk als zodanig niet meer herkenbaar was. Hij lag daar amechtig tussen de stenen op zijn einde te wachten.

Een bak met pincetvissen, zowel *Chelmon rostratus* als een Forcipiger-soort, tezamen met een tweetal grote wimpelvissen *Heniochus acuminatus* boeide mij ten zeerste.

Men kan bakken bewonderen met uitsluitend een leger van *Dascyllus aruanus*, juveniel. Zo ook een bak met jonge *Amphiprion percula*, helaas zonder anemonen.

Jammer genoeg waren de ruiten niet steeds even schoon, zodat wij de (dure) schoonheid van een luipaardtrekkervis, *Balistoides conspicillum*, niet op volle waarde konden schatten. Een grote zeilvindoktersvis,

een paar murene-soorten, een aantal trekkervissoorten en koraalvlinders kan men aanschouwen, alle in goede conditie.

Wij hebben niet bijzonder veel waardering voor het monteren van een extra-ruit voor de eigenlijke voorruit van bijna alle aquaria. Het heeft tot gevolg dat als men in het aquarium kijkt niet met slechts één reflectie te maken heeft doch met twee. Fotograferen heeft men overigens toch al onmogelijk gemaakt door het uitvaardigen van een verbod. Behalve zeventien maal schriftelijk worden wij hier ook nog twee maal mondeling aan herinnerd. Het laatste bij de kasse via een geluidsinstallatie. En dat terwijl er niet één enkel foto-toestel te zien was.

Vroeger hoorden wij de beheerder eens verkondigen dat exophthalmus veroorzaakt wordt door flitslicht.

Ongetwijfeld is dit de reden van het onpopulaire verbod. De beheerder zou elders zijn licht eens moeten opsteken.

In de vitrines, onder elk aquarium in de muur weggevoerd, bevinden zich schelpen en andere voorwerpen die met de zee te maken hebben. Daarbij is een kleine balein die volgens het etiket van een Orca afkomstig is. De Orca of zwaardwalvis is een tandwalvis, die pertinent niet in het bezit is van baleinen. Over de determinatie van de geexposeerde schelpen kan ik niet oordelen.

R.M.L.Ates - Zaandam

In het KORT

SCHUBBEN

Hoewel ^{het} op het eerste gezicht lijkt alsof biologielessen herhaald worden, is dit toch echt niet het geval wanneer aan u de vraag gesteld wordt: Wanneer krijgt een vis schubben? (In visserij, October 1967, blz. 290). Bij de

forel onderzocht men de verschijning van schubben op de huid. Het bleek dat bij de forel de eerste schubben verschijnen na 3½ maand, het eerst ter hoogte van de zijlijn onder de rugvin. Vandaaruit worden schubben aangelegd naar voren, daarna naar achteren en vervolgens het overige gedeelte van het lichaam. Dit proces is voltooid na ongeveer 3 maanden. De dieren zijn dan ca. 5 cm lang.

NIEUW FILTERMATERIAAL?

Schuimplastic als filtermateriaal. In "Tetra-informationen aus der Aquaristik" sept. '67 troffen we een pleidooi aan voor het toepassen van deze kunststof als filtermassa. Iedere kubieke centimeter van een "Brilliant-patrone" bevat 3.500 poriën met een doorsnede van 0.6 mm. Hierdoor zou het inwendige oppervlak van de patroon 5.000 cm² bedragen. Deze oppervlakte kan dienst doen als substraat voor bacteriën, indien het omringende water inderdaad alle poriën kan bereiken. Volgens "Tetra Werke" zou dit filtermateriaal het beste effect hebben van alle voor dit doel gebruikte materialen, bij het verwijderen van grof vuil uit het aquariumwater. Verdere onderzoeken van de fabrikant zouden aangetoond hebben dat bij toepassing van hun product ook gebleken was dat het bijzonder geschikt is als biologisch filter. Het cijfermateriaal dat hierop betrekking had, zou zo spoedig mogelijk bekend gemaakt worden in hetzelfde blad.

Voorlopig nemen we maar aan dat in principe elke schuimplastic-soort die aan bepaalde voorwaarden voldoet, geschikt is om als substraat voor bacteriën te dienen.

R.M.L.A.

in uw bak thuis, maar ook tijdens uw omzwervingen in het pas aangevangen jaar.

Dit doende zult u ervaren, dat uw leven rijk van inhoud is. Dan zal mijn wens voor u op dit gebied in vervulling gaan:

VEEL VOORSPOED IN HET NIEUWE JAAR.

M.Bot - Voorzitter

--- A D V E R T E N T I E S ---

1 centrifugaalpomp 220 v, 150 W 40 l/p, 2 kunststofkranen, 3 3-delige koppelstukken, 1 techn. filter unit, event. in één uit te voeren Prijs f 100,--

Zeeaquarium (leeg) 125 x 35 x 35 cm, hoekijzer, i.z.g.s. met lichtkap Prijs f 75,--

1 terrarium (leeg) 180 x 70 x 60 cm, met 4 schuifruit Prijs f 50,--.

Gelieve te bellen 070-32.28.40

oo

Aangeboden:

Compleet tropisch zeewateraquarium Prijs f 200.--

Te Bevr. bij de heer Boerman, Pettenstraat,

Amsterdam Noord, tel. 264557

V A N D E P E N N I N G M E E S T E R

Zoals ook het voorgaande jaar dank ik de leden, die reeds uit eigen beweging hun contributie voor 1969 betaalden. Diegenen, die echter nog niet hun bijdrage hebben gestort worden vriendelijk doch dringend verzocht dit zo spoedig mogelijk te doen.

Daar er nog leden zijn die hun bijdrage voor 1968

nog niet gestort hebben, geven wij deze het advies, dit zo spoedig mogelijk te doen, daar deze leden na Maart a.s. geen KOR meer zullen ontvangen, indien niet voor eind Februari is gestort.

Pemmingmeester Biologia Maritima
Chasséstraat 19 I
AMSTERDAM
Postgiro: 27.83.96

REKATIEGESCHENKEN

De redactie van DEKOR beschikt helaas niet over voldoende fondsen om haar lezers bij de jaarwisseling een relatiegeschenk aan te bieden. En dat is jammer want we hadden juist iets geschikts voor u gevonden. De firma Neiman-Marcus in Dallas, Texas, levert fraaie perspex aquaria als relatiegeschenk. In deze aquaria bevinden zich keurige koraalpartijtjes van goud en op de bodem in plaats van zand: gecultiveerde parels. Om dit alles nog wat op te fleuren zwemt er ook nog een Pterois en Amphiprion in. Echt iets voor ons! En voor de prijs hoeven we het echt niet te laten want reeds vanaf 25.000,-- kunt u zo'n bakje kopen.

VI.

K O P I J K O P I J K O P I J

Als u nu in 1969 een een nummer van de KOR minder kreeg zoudt U dat prettig vinden? Toch is die kans groot dat we daar toe over moeten gaan als de kopij stroom zo gering blijft als deze nu is. Mogen wij op Uw medewerking rekenen?

DE REDACTIE